

Informacije o zaštitnoj vakcinaciji protiv influence („gripa“) visokom dozom vakcine za osobe od 60 godina i starije

(Stanje od oktobra 2021)

Akutne infekcije disajnih puteva su među najčešćim bolestima i uzrokovane su brojnim različitim patogenima, posebno virusima. Virus influence, uzročnik pravog „gripa“, igra posebnu ulogu i može se ponoviti svake godine u obliku epidemije. U poređenju sa drugim patogenima koji izazivaju akutna respiratorna oboljenja, virusi gripa u većini slučajeva izazivaju težak tok bolesti. Najbolja zaštita je pravovremena vakcinacija. Vakcina protiv gripa ne štiti od generalno blažih respiratornih oboljenja izazvanih drugim patogenima.

Grip je akutna bolest praćena groznicom, kašljem i bolovima u mišićima koje se ne mogu uvek razlikovati od drugih respiratornih bolesti na čistim kliničkim osnovama. Početak je obično iznenađan, iz stanja potpunog normalnog zdravlja. Teški klinički tokovi se često primećuju posebno kod ljudi starijih od 60 godina, kod onih sa hroničnim bolestima i kod trudnica. Virusni grip je češći u hladno doba godine. Vakcinaciju bi stoga trebalo generalno obavljati u jesenjim mesecima (optimalno oktobar/novembar). Međutim, zaštitna vakcinacija se može obaviti u bilo kom trenutku.

Vakcina

Virusi gripa se često menjaju, tako da se vakcinacija protiv gripa mora ponavljati svake godine sa trenutnom vakcinom. Takozvane vakcine protiv sezonskog gripa prave se svake godine prema aktuelnim preporukama Svetske zdravstvene organizacije (SZO) (World Health Organization [WHO]). Preporuke uzimaju u obzir tipove virusa gripa A i B koji kruže u svetu. Ovde opisana vakcina sa visokim dozama takođe sadrži sastojke dva virusa gripa tipa A (A/H1N1 i A/H3N2) i dva virusa gripa tipa B koji se mogu pojaviti istovremeno. Međutim, čak i ako se, kao izuzetak, sastojci vakcine ne menjaju tokom jedne sezone, vakcinu bi ipak trebalo osvežiti jer traje najviše 1 godinu.

Vakcina visokih doza je licencirana za zaštitnu vakcinaciju protiv gripa kod odraslih starijih od 60 godina. Proizvodi se od kokošijih jaja i poželjno je da se ubrizgava intramuskularno (nadlaktica ili bočna butina), ali se u pojedinačnim slučajevima može ubrizgati i potkožno. Vakcinu ne treba ubrizgavati u blizini zadnjice ili velikih živaca.

Ako se ova vakcina protiv gripa daje zajedno sa drugim vakcinama, onda jednu vakcinu treba dati u desnu nadlakticu, drugu u levu. Ovo potencijalno može ojačati individualne imune odgovore. O tome vas može savetovati lekar koji se bavi vakcinacijom. Zaštita vakcinom počinje oko 2 do 3 nedelje nakon vakcinacije.

Ko treba da se vakciniše?

Stalni komitet za imunizaciju (STIKO) preporučuje da se svi pojedinci od 60 godina i stariji vakcinišu protiv gripa, po mogućnosti visokom dozom vakcine, jer su posebno izloženi riziku da obole od gripa. Vakcina visokih doza sadrži 4 puta više antigena vakcine od tradicionalnih vakcina protiv gripa i nudi bolju zaštitu pojedincima u starosnoj grupi od 60 i više godina.

Ko ne treba da se vakciniše?

Svako ko pati od akutne bolesti (posebno od febrilne infekcije) treba da se vakciniše tek nakon oporavka. Ova vakcina se ne sme davati osobama koje pate od teške preosetljivosti na njene sastojke. Ovo može biti slučaj, na primer, kod osoba sa dokazanom teškom alergijskom reakcijom na kokošije belančevine (belanca).

Ponašanje pre i posle vakcinacije

Lekara za vakcinaciju treba obavestiti pre vakcinacije ako su osobe sklone cirkulatornim reakcijama ili je poznato da imaju trenutne alergijske reakcije. Pojedinci se povremeno mogu onesvestiti neposredno posle (ili čak pre) vakcinacije kao odgovor na stres na ubod iglom. Osoba koja se vakciniše ne treba da preduzima nikakve posebne mere predostrožnosti prva 3 dana nakon vakcinacije, iako neuobičajene fizičke napore treba izbegavati.

Moguće lokalne i generalizovane alergijske reakcije nakon vakcinacije

Posle vakcinacije, crvenilo i lokalni bol na mestu uboda, kao i opšta slabost, javljaju se veoma često (kod 10% ili više vakcinisanih). Bolovi u mišićima i glavobolja su takođe veoma česti. Obično (od 1 do manje od 10% vakcinisanih osoba) na mestu injekcije se mogu razviti otok, otvrdnuće i plavkasta tačka, a mogu se javiti i jeza i groznica (37,5 °C i više). Moguće je oticanje limfnih čvorova u blizini mesta vakcinacije. Povremeno (kod 0,1 do manje od 1% vakcinisanih osoba) može doći do svraba na mestu injekcije i umora. Ove reakcije se uglavnom razvijaju u prva 3 dana od vakcinacije i nestaju u naredna 3 dana. Povremeno se opisuju mišićna slabost i iscrpljenost, kao i gastrointestinalni simptomi (mučnina i povraćanje, dijareja). Retko (kod manje od 0,1% vakcinisanih osoba) se javljaju slabost ili vrtoglavica, bolovi u zglobovima i udovima. U pojedinačnim slučajevima opisani su respiratorni simptomi (npr. kašalj, kratak dah, osećaj stezanja u grlu) ili bol u grudima.

Gore navedene lokalne i opšte reakcije su izraz normalne reakcije tela na vakcinu. Oni su, po pravilu, prolazni i brzo se smiruju bez ikakvih posledica.

Da li su moguće komplikacije izazvane vakcinom?

Komplikacije izazvane vakcinom su veoma retke posledice koje prevazilaze normalan obim reakcija na vakcinu i koje značajno narušavaju zdravlje vakcinisane osobe. Nakon vakcinacije visokom dozom vakcine protiv gripa, moguće su alergijske reakcije, npr. u koži (svrab, osip, koprivnjača) i disajnim putevima. Samo u pojedinačnim slučajevima zabeleženi su odgovori izvan trenutnih alergijskih reakcija do šoka. Veoma retko može doći do upale krvnih sudova ili se broj trombocita može privremeno smanjiti, što može dovesti do krvarenja. Isto tako, neurološke komplikacije su vrlo retko opisane u medicinskoj literaturi (npr. abnormalni osećaji, upala nerava, prolazna paraliza, napadi sa ili bez temperature) u vezi sa vakcinacijom.

Savet o mogućim neželjenim efektima od lekara koji vrši vakcinaciju

Pored ove informativne brošure, Vaš lekar za vakcinaciju će Vam ponuditi savetodavne konsultacije. Ako se nakon vakcinacije jave simptomi koji prevazilaze prolazne lokalne i opšte reakcije opisane gore, lekar koji vrši vakcinaciju će, naravno, biti dostupan za dalje savete.

Možete doći do lekara za vakcinaciju

Izdavač i ©: Deutsches Grünes Kreuz e. V., Marburg
(prateći trenutne preporuke STIKO)
Raspoloživo po nalogu br. 11d od:
DGK Beratung + Vertrieb GmbH
Biegenstraße 6, D - 35037 Marburg
Telefon: 06421 293-0, Telefaks: 06421 293-1 87

Zaštitna vakcinacija protiv gripa – visokom dozom vakcine

Schutzimpfung gegen Influenza – mit Hochdosis-Impfstoff

Ime

Name

Pre vakcinacije navedite sledeće lične podatke:

Vor Durchführung der Impfung wird zusätzlich um folgende Angaben gebeten:

1. Da li je osoba koja se vakciniše trenutno zdrava?

Da

Ne

1. Ist die zu impfende Person gegenwärtig gesund?

ja

nein

2. Da li pacijent ima poznatu alergiju – posebno na belance kokošijeg jajeta (albumen)?

Da

Ne

Ako da, na šta

2. Ist bei der Patientin/ dem Patienten eine Allergie – insbesondere gegen Hühnereiweiß – bekannt?

ja

nein

wenn ja, welche

3. Da li je osoba koja se vakciniše imala alergijske reakcije, visoku temperaturu ili druge neobične reakcije nakon prethodne vakcinacije?

Da

Ne

3. Traten bei der zu impfenden Person nach einer früheren Impfung allergische Erscheinungen, hohes Fieber oder andere ungewöhnliche Reaktionen auf?

ja

nein

Ako želite da saznate više o zaštitnim vakcinacijama protiv gripa - sa visokodoznom vakcinom - pitajte lekara za vakcinaciju!

Molimo ponesite pasoš za vakcinaciju na termin vakcinacije!

Falls Sie noch mehr über die Schutzimpfung gegen Influenza – mit Hochdosis-Impfstoff – wissen wollen, fragen Sie die Impfärztin / den Impfarzt!

Zum Impftermin bringen Sie bitte das Impfbuch mit!

Potvrda saglasnosti

za sprovođenje zaštitne vakcinacije protiv gripa – visokodoznom vakcinom

(Raspoloživi su i obrasci sa kopijom kako bi se vakcinisanom licu, odnosno njegovom zakonskom zastupniku dala kopija u skladu sa zakonom koji se odnosi na prava pacijenata)

Einverständniserklärung

zur Durchführung der Schutzimpfung gegen Influenza - mit Hochdosis-Impfstoff

(Es stehen auch Formulare mit Durchschlag zur Verfügung, um der zu impfenden Person bzw. der gesetzlichen Vertretungsperson gemäß Patientenrechtegesetz eine Kopie mitgeben zu können.)

Ime osobe koja se vakciniše

Name der zu impfenden Person

rođen/a

geb. am

Uzeo sam u obzir sadržaj informativnog letka i takođe me je moj lekar opširno savetovao o vakcinaciji.

Nemam više pitanja.

Saglasan sam sa predloženom vakcinacijom protiv gripa – visokom dozom vakcine.

Odbijam vakcinaciju. Obavešten sam o mogućim posledicama ovog odbijanja.

Ich habe den Inhalt des Merkblatts zur Kenntnis genommen und bin von meiner Ärztin / meinem Arzt im Gespräch ausführlich über die Impfung aufgeklärt worden.

Ich habe keine weiteren Fragen.

Ich willige in die vorgeschlagene Impfung gegen Influenza – mit Hochdosisimpfstoff – ein.

Ich lehne die Impfung ab. Über mögliche Nachteile der Ablehnung dieser Impfung wurde ich informiert.

Napomene:

Vermerke:

Mesto, datum:

Ort, Datum:

Potpis osobe koja se vakciniše
ili njen zakonski zastupnik

Unterschrift der zu impfenden Person
bzw. der gesetzlichen Vertretungsperson

Potpis lekara

Unterschrift der Ärztin/ des Arztes